

การดำเนินงานด้านจุลสารและประสิทธิภาพในการให้บริการ
ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย

นางสาวพรทิมล โภคัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ศูนย์วิทยบริการ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๒๗

ISBN 974-562-730-5

009298

I 16621025

ORGANIZATION OF PAMPHLETS AND THE EFFICIENCY
IN LIBRARY SERVICE IN UNIVERSITY LIBRARIES

Miss Pornpimol Phokai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

ISBN 974-562-730-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานด้านจุดสสารและประสิทธิภาพในการให้บริการ
ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
โดย นางสาวพรพิมล ไก่คัย
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มล.จ้อย นันทิวิชรินทร์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ อัมพร กิจงาม)

.....กรรมการ
(นางศุภลักษณ์ จันทรรักษ์ศรี)

(ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินงานด้านจุลสารและประสิทธิภาพในการให้บริการ
ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย
ชื่อนิสิต นางสาวพรพิมล โภคัย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๒๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดดำเนินงานด้านจุลสาร และเพื่อศึกษาการให้บริการตลอดจนปัญหาในงานจุลสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ๑๐ แห่ง ในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยการค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และ แจกแบบสอบถาม

ได้แจกแบบสอบถามแก่ผู้ใช้ห้องสมุดที่ใช้บริการของสำนักหอสมุด หรือ หอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยทั้ง ๑๐ แห่ง จำนวน ๗๕๐ คน และได้รับแบบสอบถามคืน ทั้งหมด ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาเสนอในรูปของร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. โดยทั่วไป ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ใช้วัสดุห้องสมุด ประเภทตำรา วารสาร และหนังสือพิมพ์ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในระดับมาก ใช้จุลสารและหนังสืออ้างอิงในระดับปานกลาง

๒. ความถี่ในการใช้จุลสารของผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง มากที่สุด และผู้ใช้ห้องสมุดบางส่วนไม่เคยใช้สิ่งพิมพ์ประเภทนี้เลย

๓. ผู้ใช้ห้องสมุดที่ใช้จุลสาร ใช้จุลสารในสาขาสังคมศาสตร์มากกว่าสาขาวิชาอื่น ทั้งนี้หลักสูตรการเรียนการสอนของแต่ละมหาวิทยาลัยก็มีส่วนกำหนดในการเลือก จุลสารเข้าห้องสมุดด้วย

๔. ผู้ใช้ห้องสมุดที่เข้าใช้จุลสารส่วนใหญ่ใช้บัตรรายการเป็น เครื่องมือในการค้นหาจุลสาร

๕. ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่เห็นว่าจุลสารช่วยให้ผู้ใช้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือ และเป็นข้อมูลที่ทันสมัยทันเหตุการณ์

๖. ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ ต้องการบริการจัดหาจุลสารที่ทันสมัย และบริการจุลสารในระบบชั้นเปิด

๗. ผลการวิจัยตรงกับแนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องว่า การให้บริการที่มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานด้านเทคนิคที่มีระบบ เช่น การทำบัตรรายการ ซึ่งเป็นเครื่องชี้นำให้ผู้ใช้ห้องสมุดเข้าถึงจุลสารได้อย่างรวดเร็ว

๘. จุลสารที่ล้าสมัย ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนการขาดบุคลากรที่จะดำเนินงานด้านนี้เป็นปัญหาในการดำเนินงานให้บริการจุลสาร

ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้บริหารห้องสมุดควรกำหนดนโยบายห้องสมุดว่าด้วยการดำเนินงานจุลสาร และบุคลากรผู้รับผิดชอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางในการให้บริการจุลสารที่เหมาะสม

๒. บรรณารักษ์ควรจัดหาวิธีดำเนินงานด้านเทคนิคและการบริการจุลสารให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์จุลสารใหม่ ๆ ให้กับผู้ใช้ห้องสมุด

๓. บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรร่วมมือกันจัดทำรายชื่อจุลสารใหม่ ๆ เผยแพร่ให้แก่ผู้ที่สนใจ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Organization of Pamphlets and the Efficiency
 In Library Service In University Libraries.

Name Miss Pornpimol Phokai

Thesis Advisor Associate Professor Amporn Tikhara

Department Library Science

Academic Year 1983

ABSTRACT

The purposes of this research are to investigate the organization of pamphlets in 10 university libraries in Thailand, and to study their problems in providing pamphlet service.

The research methods were documentary research, interviews, and questionnaires. 790 questionnaires distributed to library users were answered and data collected were presented in percentage.

Major findings are:-

1. Generally, textbooks, periodicals, and newspapers both in Thai and foreign languages are used at the maximum level, while pamphlets and reference books are used at the medium level.

2. For the use frequency, most users seldom use pamphlets, and some of them never use this kind of publication.

3. Pamphlets in the Social Sciences are more popular than those in other fields. The curriculum of each university is an important factor in pamphlet acquisition of each university library.

4. The card catalog is used as a tool for finding a pamphlet.

5. It is agreed that pamphlets add more and offer very current information to users.

6. Most users need an up-to-date acquisition, and an open shelf service for pamphlets.

7. The result of this research verifies the hypothesis that the efficiency of library service depends on systematic technical work, for example; good cataloging can promptly indicate the access to pamphlets.

8. Unused, out of date pamphlets; and inadequacy of library staff are problems in providing pamphlet service.

Recommendations:-

1. The library policy concerning the organization of pamphlets, and personnel in charge of this work should be clearly stated as a guide for good service.

2. Librarians should find the way to improve the organization of pamphlets, both in technical work and library service, as well as keeping users well informed about new issues.

3. There should be a co-operation among university librarians to make a current list of pamphlets for users.

ช

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ภุชพลรัตน์ สุวรรณรัตน์ และ
รองศาสตราจารย์ ชัมพร ทีชะระ ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาสละเวลาตรวจทาน
แก้ไข และให้คำแนะนำในด้านวิชาการ และสถิติแก่ผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง
ตลอดมา รวมทั้งขอขอบพระคุณบรรณารักษ์ และผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
ทุกท่าน

นอกจากนี้ ขอขอบคุณเพื่อนบรรณารักษ์ทุกคน ตลอดจนนางสาวพุดิสาร์ อัครกะพู
นางสาวรสนิมณี เกตุทัต ผู้เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี
ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้ความสนับสนุนท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้ปรากฏนาม ณ ที่นี้ ที่มี
ส่วนช่วยเหลือจนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

พรพิมล โภคัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๓
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๒. การดำเนินงานด้านจุลสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป	๖
ความหมายของ "จุลสาร"	๖
ความสำคัญและคุณค่าของจุลสาร	๘
การผลิตและการเผยแพร่จุลสาร	๘
หลักการดำเนินงานด้านจุลสารโดยทั่วไป	๑๐
การจัดหาจุลสาร	๑๐
ระบบการจัดเก็บจุลสาร	๑๓
การลงทะเบียนจุลสาร	๑๔

การให้หัวเรื่องจุลสาร	๑๖
ข้อดีและข้อเสียของการจัดเก็บจุลสารโดยเฉพาะ	๑๘
การจำหน่ายจุลสาร	๑๙
การให้บริการจุลสาร	๒๐
การส่งเสริมการใช้จุลสาร	๒๔
๓. การดำเนินงานด้านจุลสารและการให้บริการของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในประเทศไทย	๒๖
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๒๗
ฝ่ายหอสมุดมหาวิทยาลัย สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๓๑
หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ...	๓๖
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๔๐
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๕๔
กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล	๕๘
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๕๗
แผนกห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตท่าพระ	๕๕
สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร	๕๙
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	๖๓
๔. วิธีดำเนินการวิจัย	๖๙
๕. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการด้านจุลสารของห้องสมุด มหาวิทยาลัย	๗๔
๖. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๐๗

บรรณานุกรม	๑๒๑
ภาคผนวก ก ตัวอย่างบัตรยืมหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ. รวมทั้งจุลสารออกนอก. ห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. .	๑๒๗
ข แบบสอยถาม	๑๒๘
ประวัติผู้เขียน	๑๔๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. การดำเนินงานด้านจุลสารของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย	๖๖
๒. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานด้านจุลสารของหอสมุดกลางแต่ละมหาวิทยาลัย	๖๘
๓. ตัวอย่างผู้ใช้ห้องสมุดเพื่อตอบแบบสอบถามเปรียบเทียบกับจำนวนรวมของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ ๓ และปีที่ ๔	๗๐
๔. จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ	๗๔
๕. วัตถุประสงค์ที่เข้าใช้ห้องสมุดกลาง จำแนกตามมหาวิทยาลัย	๗๖
๖. ค่าเฉลี่ยความต้องการใช้วัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	๗๗
๗. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการเข้าใช้ห้องสมุดและการค้นคว้าจุลสารของผู้ใช้ห้องสมุด	๗๘
๘. ความถี่ในการใช้จุลสารจำแนกตามมหาวิทยาลัย	๗๙
๙. สาเหตุการไม่ใช้จุลสาร จำแนกตามมหาวิทยาลัย	๘๒
๑๐. จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดซึ่งใช้จุลสาร จำแนกตามสาขาวิชา	๘๕
๑๑. วิธีค้นหาจุลสารของผู้ใช้ห้องสมุด จำแนกตามมหาวิทยาลัย ..	๘๘
๑๒. ทัศนคติของผู้ใช้ห้องสมุดเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้จุลสาร จำแนกตามมหาวิทยาลัย	๘๑
๑๓. ทัศนคติของผู้ใช้ห้องสมุดเกี่ยวกับการปรับปรุงจุลสาร จำแนกตามมหาวิทยาลัย	๘๔
๑๔. จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการให้บริการจุลสารในด้านต่าง ๆ	๘๘
๑๕. จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดที่จะเข้าใช้จุลสาร เมื่อจัดจุลสารเป็นชั้นเปิด	๑๐๑
๑๖. จำนวนผู้ใช้ห้องสมุดที่ต้องการยืมจุลสารออกนอกห้องสมุดตามกำหนดเวลาที่ต่างกัน	๑๐๔